

Introducció: l'equilibri territorial i les dades poblacionals post-COVID 19

Situats ja a tocar de la fi del primer trimestre del 2021 a Catalunya continua pendent encara la definició del seu model de governs locals del segle XXI. Aquesta afirmació tot i que podria semblar que respon a una situació de culminació pendent immediata tot i l'acumulació d'un cert retràs, en absolut és així. Efectivament, aquesta qüestió és un dels temes pendents del catalanisme polític des de l'inici de la recuperació de l'autogovern fa més de quaranta anys. No és pas l'únic, el debat sobre el model electoral n'és un altre -que hi guarda estretíssima relació per cert-, però no per això no podem afirmar que és a totes llums flagrant.

Definir el model territorial i institucional d'un país, i començant a fer-ho des de la proximitat, és propi d'un debat viu que les societats i les democràcies modernes no poden defugir. Establir quina és la planta territorial local i com s'organitza, definir el seu règim jurídic competencial i prestacional, i per extensió llur sistema de finançament no és una tasca fàcil -ni per causes pròpies ni per aquelles que s'han de substanciar en el marc competencial entre l'Estat i la Generalitat- però això no és excusa perquè aquest sigui un tema permanentment posposat.

I això bo i tenint present que aquest és un tema que interessa, i molt. I ens afecta quan s'ha de fer política i gestió en alçada de mires, i això passa especialment en temps complexos com els que vivim. El debat sobre si el confinament poblacional i territorial s'estableix en base a una comarca, a una regió, a una província... l'hem tingut, i tal i com l'hem entomat ha fet aflorar novament que aquesta és una qüestió pendent de resoldre.

I on també s'ha vist especialment citat ha estat justament en les mesures de confinament, i les seves derivades (restriccions de la mobilitat, cerca d'espais oberts i amb alt valor ambiental, treball a distància, el paper administratiu de les segones residències...). I sembla que de sobte molts han descobert els avantatges de generar una major retroalimentació entre el món urbà i el rural, com si no s'hagués de gestionar sempre com un tot, si el que volem és una Catalunya proporcionada i equilibrada tant com puguem.

Sembla pintoresc el debat – i per extensió la notícia- de quanta gent ha marxat de les ciutats més poblades per anar a passar una temporada -la de la pandèmia, en tot o en part- a la Catalunya interior. I un cop allà, ai las, es genera la notícia del problema de les comunicacions i les telecomunicacions.

No hi ha mal que per bé no sigui, i almenys ha servit per situar al mig del debat el que fa temps que expressem, que és necessari equilibrar aquest país i que per fer-ho cal dotar dels serveis propis del segle XXI a cada indret, o el que és el mateix: en un món tecnològic, la tecnologia -en la mobilitat, la connectivitat, la digitalització...- passa a ser el centre i el canal de moltes coses i li guanya el protagonisme a la ubicació física de la persona.

Però tot això no ha fet -i almenys per això ha estat una lliçó apresada- que resolguem aquesta problemàtica d'un any per un altre. En tot cas, ajuda a obrir els ulls, i a que aquest tema és plantegi més seriosament que mai, per les possibilitats de futur que ens suposa.

Si mirem les dades poblacionals observem que algunes ciutats metropolitanes -començant per la capital del país- han pogut perdre uns pocs milers d'habitants, però tinguem en compte que aquesta demarcació representa segons les darreres dades oficials poblacionals gairebé 5.743.402 habitants (el 73,8% del total). I a l'altre extrem, trobem que alguns municipis amb menor estructura poblacional han tingut creixements poblacionals aquest any del 1100%, el 700% o el 317%, però són municipis que comptaven en una població de 105, 242 o 249 habitants i n'han guanyat 11, 14 i 19 habitants, per posar un exemple.

És a dir, la cohesió territorial és un tema tant complex, com necessari, i sense treure-li valor al fet que molts municipis amb poca base demogràfica hagin guanyat algunes famílies procedents de l'àmbit metropolità – que per aquests municipis sense dubte és una extraordinària notícia per poder continuar mantenint oberta una escola, un petit comerç, etc.-, això no deixa de ser anecdòtic, amb les dades a la ma. I el que no pot ser anecdòtic, i tant debò totes aquestes notícies ajudin a generar-ho, és la necessitat d'establir un gran acord de país per equilibrar Catalunya, en el marc d'un model de governs locals del segle XXI, per fer que tothom visqui on visqui del país estigui el més a prop dels centres metropolitans, i a la inversa, i això depèn de moltes coses, però sobretot d'unes xarxes de comunicacions i telecomunicacions potents, com fan “nord enllà...”. I això vol dir inversions econòmiques certament, però abans vol dir projectes executius i concrecions. O el que és el mateix, afrontar els problemes, per difícils que siguin.

Xavier Forcadell i Esteller

Coordinador de l'Àrea d'Innovació Governos Locals

I Cohesió Territorial

Diputació de Barcelona

DADES DE POBLACIÓ 2010-2020 A CATALUNYA

Al BOE núm. 340 del 30 de desembre es va publicar el [Real decret 1147/2020, de 15 de desembre, pel qual es declaren oficials les xifres de població resultants de la revisió del padró municipal referides a 1 de gener de 2020](#) que va aprovar el Consell de Ministres del 15 de desembre de 2020. Podeu consultar aquests dades a la [web de l'INE](#).

Població total

Si donem una ullada a aquestes xifres oficials a 1 de gener de 2020 veiem que a aquesta data Catalunya tenia una població total de 7.780.479 habitants

Per demarcacions, Barcelona és la més poblada amb 5.743.402 habitants (73,8% del total). Tarragona (816.772) i Girona (781.788) tenen una població semblant. El territori amb menys residents és Lleida amb 438.517 habitants.

Cal destacar la singularitat de la ciutat de Barcelona que amb 1.664.3182 habitants concentra el 21,3% de la població total de Catalunya.

Demarcació	Municipis	Població 2020	Habitants per municipi
Barcelona	311 32,8%	5.743.402 73,8%	18.468
Girona	221 23,3%	781.788 10%	3.554
Lleida	231 24,4%	438.517 5,7%	1.911
Tarragona	184 19,4%	816.772 10,5%	4.395
Catalunya	947 100%	7.780.479 100%	8.126

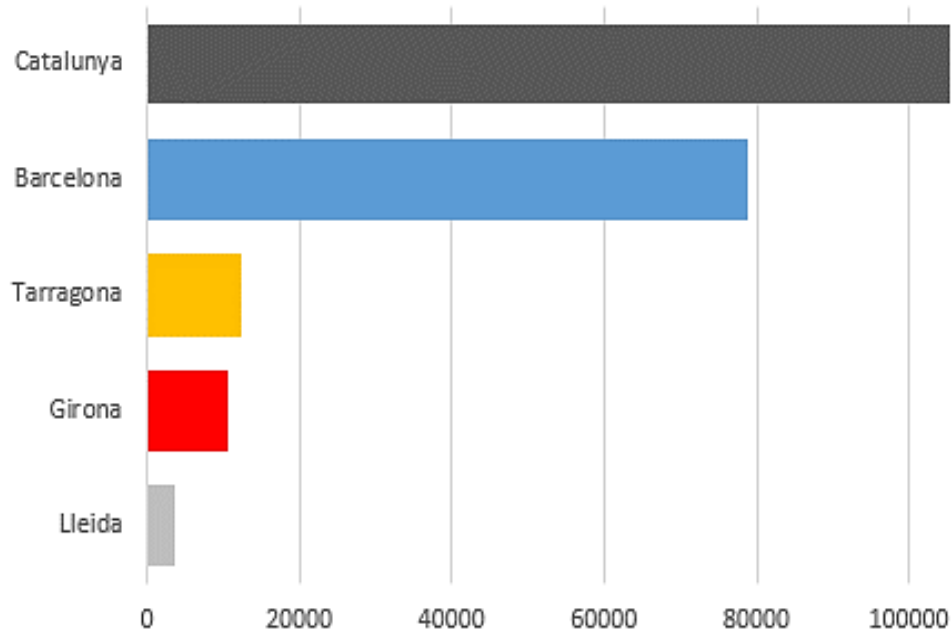
Evolució de la població: 2019-2020

Respecte 2019, el conjunt Catalunya ha incrementat la seva població en 105.262 habitants (+1,4%). Totes les demarcacions han incrementat el seu padró però ho han fet en diferent mesura.

Demarcació	2019	2020	2019-2020
Barcelona	5.663.304	5.743.402	+80.098
Girona	768.826	781.788	+12.962
Lleida	437.784	438.517	+733
Tarragona	805.303	816.772	+11.469
Catalunya	7.677.236	7.782.499	+105.262

Barcelona aglutina aquest creixement (+80.098 habitants i 1,4%). Girona amb un increment de 12.962 habitants és, juntament amb Barcelona, la demarcació amb un creixement relatiu més gran (+1,4%), però Tarragona la supera en xifres absolutes (+11.469 habitants i +0,2%). Lleida creix lleugerament (+733 habitants i +0,1%).

Evolució de la població: 2010-2020

La darrera dècada la tendència demogràfica ha variat en consonància al cicle econòmic. El 2011 Catalunya veia incrementada la seva població en 27.236 habitants respecte l'any 2010. Aquest creixement es va desaccelerar entre el 2010 i el 2012 fins al punt que les anualitats 2013, 2014 i 2015 la població es va reduir. A partir de 2016, de manera progressiva, i en unes demarcacions més ràpid que en d'altres, ha tornat a créixer el padró d'habitants.

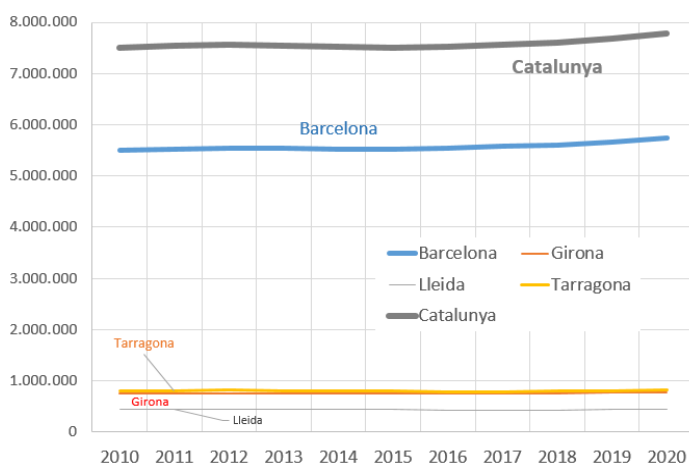
Població 2010 - 2020 per anualitat

Demarcació	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Barcelona	5.511.147	5.529.099	5.552.050	5.540.925	5.523.784	5.523.922	5.542.680	5.576.037	5.609.350	5.664.579	5.743.402
Girona	753.046	756.810	761.627	761.632	756.156	753.054	753.576	755.716	761.947	767.551	781.788
Lleida	439.768	442.308	443.032	440.915	438.001	436.029	434.041	432.384	432.866	437.784	438.517
Tarragona	808.420	811.401	814.199	810.178	800.962	795.101	792.299	791.693	795.902	805.303	816.772
Catalunya	7.512.381	7.539.618	7.570.908	7.553.650	7.518.903	7.508.106	7.522.596	7.555.830	7.600.065	7.675.217	7.780.479

Evolució interanual 2010 - 2020

Demarcació	2011/ 2010	2012/ 2011	2013/ 2012	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015	2017/ 2016	2018/ 2017	2018/ 2019	2019 /2020
Barcelona	17.952	22.951	-11.125	-17.141	138	18.758	33.357	33.313	55.229	+12.962
Girona	3.764	4.817	5	-5.476	-3.102	522	2.140	6.231	5.604	+733
Lleida	2.540	724	-2.117	-2.914	-1.972	-1.988	-1.657	482	4.918	+11.469
Tarragona	2.981	2.798	-4.021	-9.216	-5.861	-2.802	-606	4.209	9.401	+12.962
Catalunya	27.237	31.290	-17.258	-34.747	-10.797	14.490	33.234	44.235	75.152	105.262

Els deu darrers anys la població de Catalunya ha crescut en 268.098 habitants (+3,57%). En termes absoluts la demarcació de Barcelona ha liderat aquest creixement (+232.255 habitants, 4,21%), seguida de Girona (+28.742 habitants, +3,35%) i Tarragona (+8.352 habitants, 1,11%). Lleida perd habitants (-1.251 habitants, -0,28%), com ja ha succeït durant 5 anys consecutius dins el període 2010-2020.

Demarcació	2010	2020	2010-2020	creixement
Barcelona	5.511.147	5.743.402	232.255	4,21%
Girona	753.046	781.788	28.742	3,35%
Lleida	439.768	438.517	-1.251	-0,28%
Tarragona	808.420	816.772	8.352	1,11%
Catalunya	7.512.381	7.780.479	268.098	3,57%

Distribució per comarca

A Catalunya hi ha 42 comarques. Les més poblades de Catalunya són: Barcelonès (2.278.437 habitants), Vallès Occidental (925.237) i Baix Llobregat (825.963). Aquestes tres comarques concentren el 52,5% de la població total. Per contra hi ha 6 comarques amb menys de 15.000 habitants: Moianès (13.919), Terra Alta (11.430), Aran (10.175), Priorat (9.160), Pallars Sobirà (6.930) i l'Alta Ribagorça (3.825).

Respecte 2019, les comarques que més han incrementat la seva població en xifres totals són les mateixes que les més poblades: Barcelonès (+36.183), Vallès Occidental (+12.271 habitants) i Baix Llobregat (+8.690), seguides pel Maresme (+5.936) i el Vallès Oriental (+4.932). La població doncs, tendeix a concentrar-se a l'àrea metropolitana de Barcelona. Les comarques que més població han perdut són de la demarcació de Tarragona: Conca de Barberà (-95), Priorat (-85) i Terra Alta (-60).

Comarca	Municipis	2019	2020	creixement absolut	creixement relatiu	Comarca	Municipis	2019	2020	creixement absolut	creixement relatiu
Alt Camp	23	44.296	44.695	399	0,90%	Maresme	30	452.690	458.626	5.936	1,31%
Alt Empordà	68	141.339	142.624	1.285	0,91%	Moianès	10	13.603	13.919	316	2,32%
Alt Penedès	27	108.411	109.606	1.195	1,10%	Montsià	12	67.436	68.263	827	1,23%
Alt Urgell	19	20.177	20.231	54	0,27%	Noguera	30	38.770	39.132	362	0,93%
Alta Ribagorça	3	3.802	3.825	23	0,60%	Osona	50	160.821	163.702	2.881	1,79%
Anoia	33	120.738	123.024	2.286	1,89%	Pallars Jussà	14	13.080	13.227	147	1,12%
Aran	9	10.093	10.175	82	0,81%	Pallars Sobirà	15	6.932	6.930	-2	-0,03%
Bages	30	178.885	180.575	1.690	0,94%	Pla de l'Estany	11	32.293	32.637	344	1,07%
Baix Camp	28	190.973	194.127	3.154	1,65%	Pla d'Urgell	16	36.693	36.737	44	0,12%
Baix Ebre	14	77.596	78.011	415	0,53%	Priorat	23	9.245	9.160	-85	-0,92%
Baix Empordà	36	134.359	135.805	1.446	1,08%	Ribera d'Ebre	14	21.865	21.870	5	0,02%
Baix Llobregat	30	825.963	834.653	8.690	1,05%	Ripollès	19	25.087	25.253	166	0,66%
Baix Penedès	14	104.991	107.803	2.812	2,68%	Segarra	21	23.052	23.318	266	1,15%
Barcelonès	5	2.278.437	2.314.620	36.183	1,59%	Segrià	38	209.818	211.840	2.022	0,96%
Berguedà	31	39.446	39.980	534	1,35%	Selva	26	171.617	174.638	3.021	1,76%
Cerdanya	17	18.192	18.525	333	1,83%	Solsonès	15	13.469	13.513	44	0,33%
Conca de Barberà	22	20.042	19.947	-95	-0,47%	Tarragonès	22	256.730	261.466	4.736	1,84%
Garraf	6	150.887	152.801	1.914	1,27%	Terra Alta	12	11.490	11.430	-60	-0,52%
Garrigues	24	18.833	18.873	40	0,21%	Urgell	20	36.693	37.116	423	1,15%
Garrotxa	21	57.590	58.620	1.030	1,79%	Vallès Occidental	23	925.237	937.508	12.271	1,33%
Gironès	27	193.908	197.104	3.196	1,65%	Vallès Oriental	39	409.638	414.570	4.932	1,20%
Catalunya	947	7.675.217	7.780.479	105.262	1,4%						

Dades per municipi, ordenades per població total (nombre d'habitants)

El gruix del creixement poblacional del país es concentra a l'entorn dels seus grans nuclis urbans (Barcelona, Tarragona i Lleida), reforçant les respectives àrees metropolitanes. Mentrestant, la població dels municipis més petits roman estable o disminueix lleugerament, tal i com passa sovint a les províncies de Tarragona i Lleida.

Municipi els 10 municipis amb més habitants	Demarcació	2019	2020	creixement absolut	creixement relatiu
Barcelona	Barcelona	1.636.762	1.664.182	27.420	1,68%
l'Hospitalet de Llobregat	Barcelona	264.923	269.382	4.459	1,68%
Terrassa	Barcelona	220.556	223.627	3.071	1,39%
Badalona	Barcelona	220.440	223.166	2.726	1,24%
Sabadell	Barcelona	213.644	216.520	2.876	1,35%
Lleida	Lleida	138.956	140.403	1.447	1,04%
Tarragona	Tarragona	134.515	136.496	1.981	1,47%
Mataró	Barcelona	128.265	129.661	1.396	1,09%
Santa Coloma de Gramenet	Barcelona	119.215	120.443	1.228	1,03%
Reus	Tarragona	104.373	106.168	1.795	1,72%

Municipi els 10 municipis amb menys habitants	Demarcació	2019	2020	creixement absolut	creixement relatiu
Gisclareny	Barcelona	25	26	1	4,00%
Sant Jaume de Frontanyà	Barcelona	30	30	0	0,00%
Febró, la	Lleida	40	40	0	0,00%
Fígols	Barcelona	42	43	1	2,38%
Forès	Tarragona	43	43	0	0,00%
Senan	Tarragona	48	44	-4	-8,33%
Cava	Lleida	47	45	-2	-4,26%
Quar, la	Barcelona	53	49	-4	-7,55%
Savallà del Comtat	Tarragona	58	53	-5	-8,62%
Arres	Lleida	65	60	-5	-7,69%

Dades per municipi, ordenades per variació interanual en nombres absoluts (2019-2020)

Pel que fa als municipis que més han crescut la majoria pertanyen a la província de Barcelona. Liderant aquest rànquing hi trobem la seva capital que el darrer any ha crescut en 27.420 habitants (1,68%). La resta de capitals de província també han vist augmentada la seva població. Per altra banda, les pèrdues d'habitants sovint es concentren en municipis amb menys de 10.000 habitants, i províncies que n'acumulen una major pèrdua son, per aquest ordre. Girona, Tarragona i Lleida.

Municipi els 10 municipis amb major creixement	Demarcació	2019	2020	creixement absolut	creixement relatiu
Barcelona	Barcelona	1.636.762	1.664.182	27.420	1,68%
Hospitalet de Llobregat, l'	Barcelona	264.923	269.382	4.459	1,68%
Terrassa	Barcelona	220.556	223.627	3.071	1,39%
Sabadell	Barcelona	213.644	216.520	2.876	1,35%
Badalona	Barcelona	220.440	223.166	2.726	1,24%
Tarragona	Tarragona	134.515	136.496	1.981	1,47%
Sant Cugat del Vallès	Barcelona	91.006	92.977	1.971	2,17%
Reus	Tarragona	104.373	106.168	1.795	1,72%
Girona	Girona	101.852	103.369	1.517	1,49%
Lleida	Lleida	138.956	140.403	1.447	1,04%

Municipi els 10 municipis amb major pèrdua	Demarcació	2019	2020	creixement absolut	creixement relatiu
Falset	Tarragona	2.834	2.735	-99	-3,49%
Escala, l'	Girona	10.339	10.244	-95	-0,92%
Llançà	Girona	4.836	4.775	-61	-1,26%
Sant Sadurní d'Anoia	Barcelona	12.887	12.841	-46	-0,36%
Lliçà de Vall	Barcelona	6.542	6.497	-45	-0,69%
Almenar	Lleida	3.398	3.357	-41	-1,21%
Sénia, la	Tarragona	5.681	5.640	-41	-0,72%
Tornabous	Lleida	858	822	-36	-4,20%
Begur	Girona	3.925	3.891	-34	-0,87%
Mollerussa	Lleida	14.683	14.649	-34	-0,23%

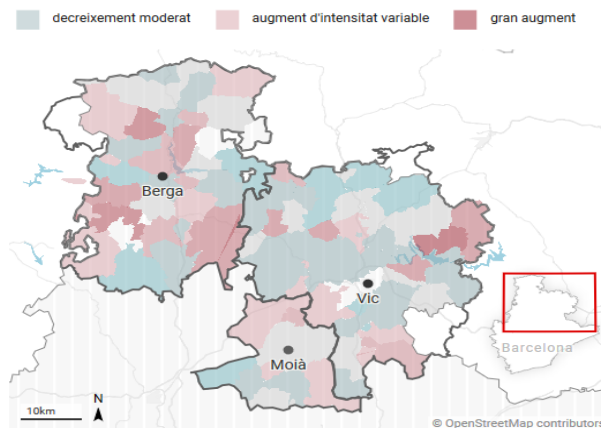
Evolució 2019-2020 dels empadronaments a la Catalunya central i la seva relació amb la pandèmia de la COVID-19

Per conèixer l'impacte de la pandèmia en l'empadronament, la Unitat de Padró de la Diputació de Barcelona ha analitzat la xifra absoluta d'empadronaments que es van realitzar l'any 2020 (dades del padró continu a 1 de gener de 2021 dels municipis gestionats per Diputació de Barcelona i l'ha comparada amb la de l'any 2019 (xifres oficials a 1 de gener de 2020 [web de l'INE](#)). L'àmbit escollit per fer-lo han estat les 3 comarques de la Catalunya central, de les que la Diputació de Barcelona té assumida la gestió de la major part dels seus padrons d'habitants: Berguedà, Osona i Moianès.

Demarcació	2019	2020	2019-2020	
Berguedà	2.426	2.098	-328	-14%
Moianès	1.078	987	-91	-8%
Osona	6.393	5.262	-1.131	-18%
Total	9.897	8.347	-1550	-16%

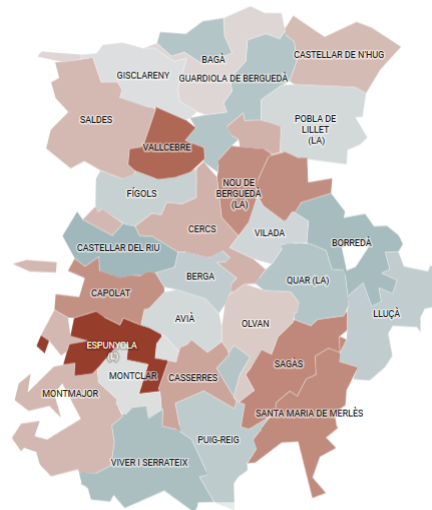
La xifra total d'empadronaments en aquestes 3 comarques de la Catalunya central, ha caigut en 1.550 d'altres (-16% respecte l'any 2019). Possiblement aquesta caiguda es deu a les dificultats que ha imposat la pandèmia de la COVID-19. Tanmateix, malgrat la tendència general a la davallada, en alguns municipis petits s'ha disparat el nombre d'altres per canvi de residència durant l'any 2020, especialment al Berguedà i Osona

Variació interanual empadronaments (2019-2020)

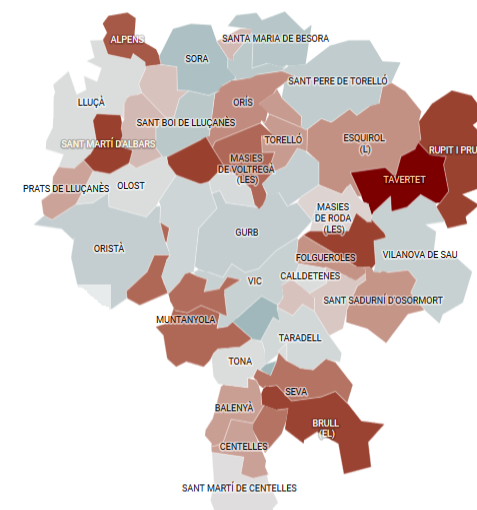
* Cliqueu els **enllaços** del mapa per accedir a les seves versions dinàmiques en línia

Berguedà*

Exemples més destacats: L'Espunyola (+700%), Vallcebre.(+317%), Sagàs (+150%), Santa Maria de Merlès (+140%), La Nou de berguedà (+120%) i Capolat (+100%)

Osona

Exemples més destacats: Tarteret (+1100%), Sobremunt (+150%), Rupit i Pruit (+109%) i el Brull (+77%),

Els municipis on s'ha disparat el nombre d'empadronaments (2019-2020)

Municipi els 11 municipis amb més empadronaments	Població INE 2020	2019	2020	creixement absolut	creixement relatiu
Tavertet	105	1	12	+11	1100%
L'Espunyola	242	2	16	+14	700%
Vallcebre	249	6	25	+19	317%
Sagàs	145	2	5	+3	150%
Sobremunt	78	2	5	+3	150%
Sant Martí d'Albars	114	5	12	+7	140%
Santa Maria de Merlès	184	5	12	+7	140%
Tavèrnoles	322	13	29	+16	123%
La Nou de Berguedà	162	10	22	+12	120%
Rupit i Pruit	271	11	23	+12	109%
Capolat	84	3	6	+3	100%
TOTALS	1956	60	167	107	178%

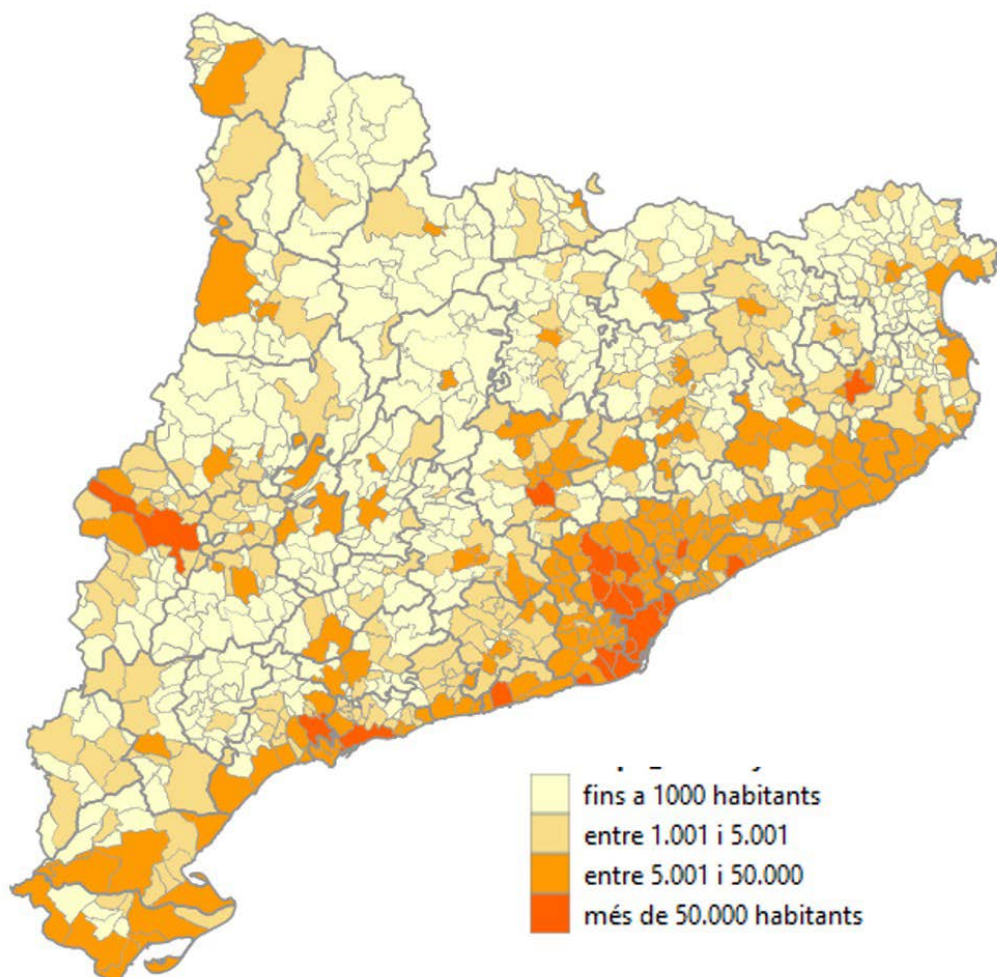
En concret als 11 municipis que figuren al quadre adjunt.

Malgrat que aquests municipis han experimentat un creixement del nombre d'empadronaments que resulta espectacular en termes relatius (amb increments de fins al 1100%), quan n'examinem el nombre absolut veiem que en realitat es tracta d'una quantitat d'empadronaments molt petita i que sovint succeeix en pobles amb molt poca població.

Per tant cal concloure que, més enllà d'aquests increments puntuals, la pandèmia de la COVID-19 ha fet davallar el nombre d'empadronaments per canvi de residència, en aquestes 3 comarques de la Catalunya Central. El número d'aquestes altes per canvi de residència és tan reduït i dispar que no podem determinar que obeeixi al desplaçament de famílies a les seves segones residències a pobles petits.

Mapa municipal de Catalunya per tram de població 2020

Unitat de Padró
Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local
Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial

Aquesta obra està subjecta a una llicència de **Reconeixement-No comercial-Compartir Igual 4.0 Internacional de Creative Commons**. Sempre que es reconegui l'autoria de l'obra (Unitat de Padró. Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local. Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial. Diputació de Barcelona) aquesta pot ser reproduïda, distribuïda i comunicada públicament. Si s'altera o transforma l'obra o se'n generen obres derivades han de quedar subjectes a la mateixa llicència. No es pot utilitzar l'obra ni els treballs derivats per a finalitats comercials. La llicència completa es pot consultar a [Reconeixement 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).